

Kritika kultury: odcizený člověk v umění a literatuře 20. století

První hodina

Představení

- Jméno
- Jaký obor jste studovali na bakaláři?
- Jaká je vaše konkrétní motivace pro účast na tomto semináři?
- Co byste se v semináři rádi dozvěděli?

Kritika kultury – Kulturkritik – Cultural Despair

- ?

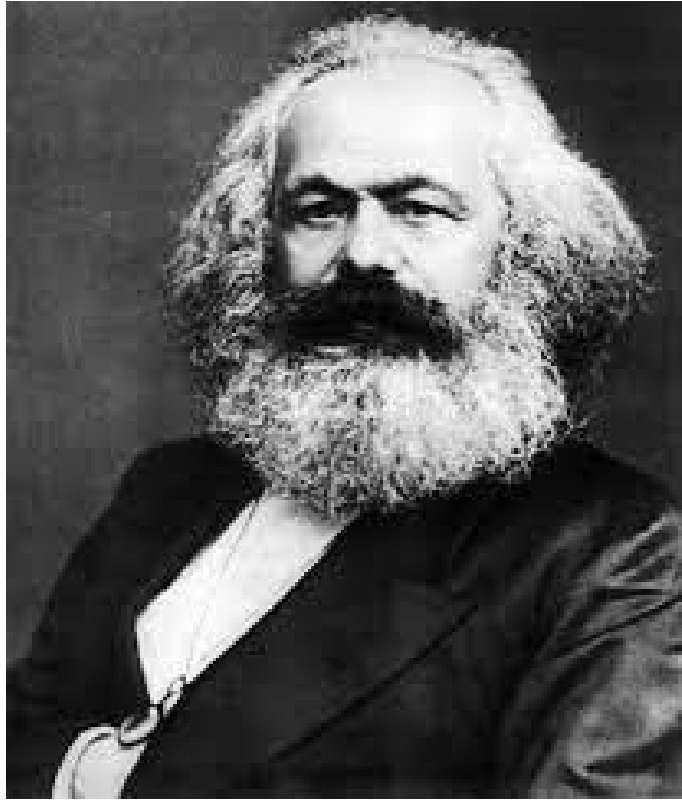
Kritika KULTURY

- Colere X Natus

Text A, B, C

- Co kritizuje autor/ka?
- Jaké je navrhuje řešení problému? V případě textu A není přímo v textu možná by vás napadlo?

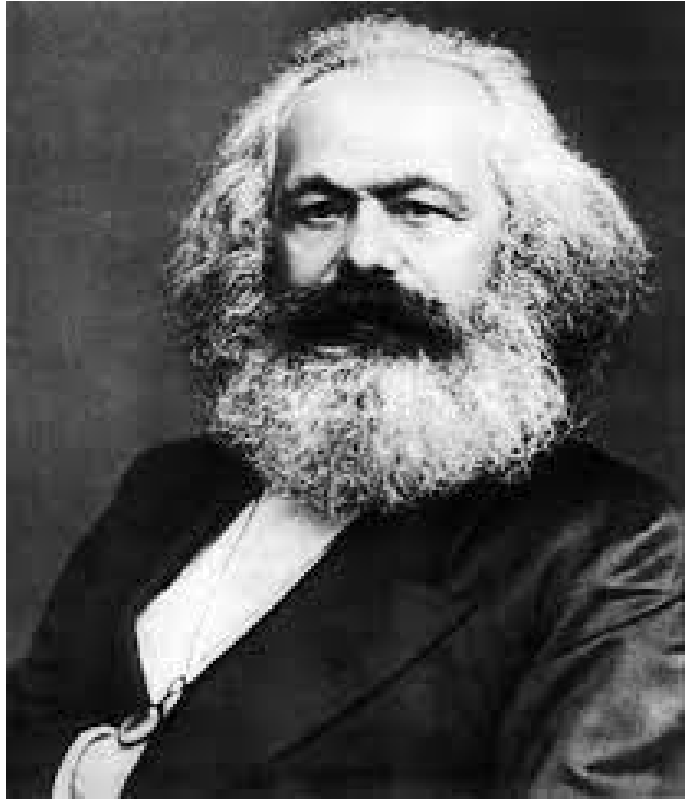
1818-1883

1851-1907

1906-1975

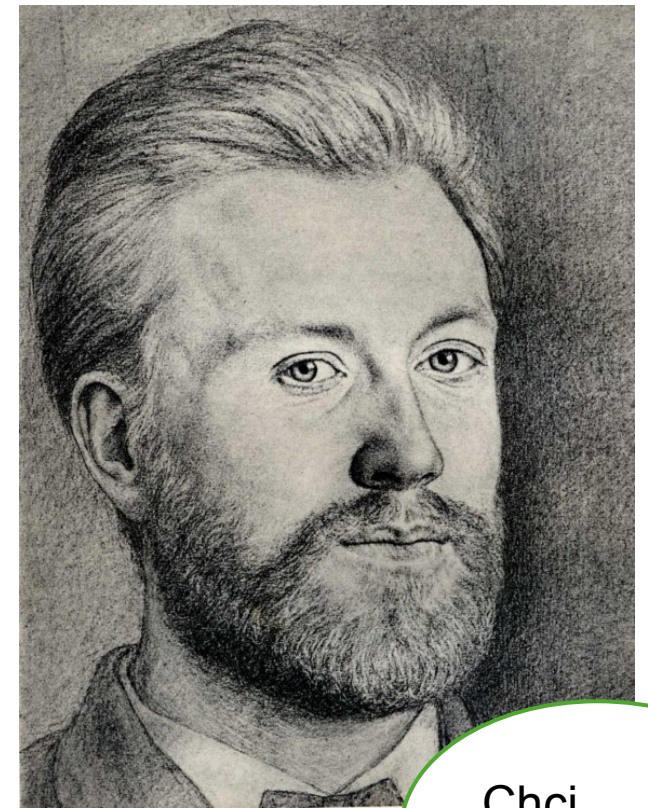

Chci
revoluci!

Nechci vám
nic moc
diktovat, ale
něco dělejte!

Chci
Führera!

KRITICI KULTURY

Klasici: Rousseau, Schiller, Nietzsche, Marx, Langbehn, Spengler, Adorno...

Obsah kurzu:

historici a teoretici umění: Hans Sedlmayr, Werner Hofmann, Werner Haftmann

filozofové: Arnold Gehlen, Hannah Arendt, Walter Benjamin

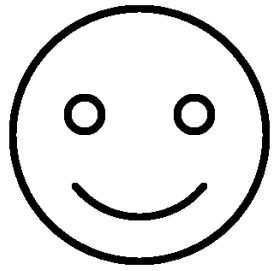
spisovatelé: Karel Čapek, Radka Denemarková

KRITIKA KULTURY V KOSTCE

KDO, CO: společnost, lidé, umění, mravy

CO SE S NIMI DĚJE: mechanizují se, jsou umělí, odlidštění, odduševnění, fragmentování, oddělení, konzumní, anonymní, jednotvární, odcizení

KDO ZA TO MŮŽE: peníze, technika, média

Cíl kurzu

- Kritika kultury zaměřená proti současné společnosti
- „moderní“ kritika kultury, která se chápe jako součást toho, co kritizuje

Björn Höcke likes the forest. He identifies it with home, distance from or protection from civilization (or the political establishment), peace and quiet. This highly charged nature, which Höcke repeats in his conversation with Melanie Amann, naturally has a political function: the reference to "nature" makes it all the more obvious that Germany is no longer a home for Höcke and that civilization is in a constant state of flux, in which there must be safe spaces.

<https://www.zeit.de/kultur/2020-07/politische-oekologie-afd-neue-rechte-naturromantik-populismus-markus-steinmayr/komplettansicht>

Höcke oder Hitler
Wer hat's gesagt?

Moderní KK

Digitální minimalisté jsou všude kolem nás. Jsou to klidní, spokojení lidé, kteří se umějí ponořit do rozhovoru, aniž by museli potají kontrolovat telefon. Dovedou se nechat zcela pohltit dobrou knihou, ranním během, svými myšlenkami. Umí se bavit s přáteli a nic je nenutí akci dokumentovat. Nezažívají „strach, že jim něco uteče“, protože dobře vědí, že jejich volba nebýt obětí nutkavé potřeby jim vrací do života pocit uspokojení a smyslu.

Kolikrát už jste dnes zkontrolovali mobil? A kdo myslíte, že z vašeho času a pozornosti profituje?

Essay (min. 10 000 zn)

Kniha

Obraz

Film

Produkt

AI

Ekologie

Politika

Produkt

Wolfgang Ulrich: KK als Konsumgut

Nápad?

- Poslední hodina – pět min prezentace o tématu eseje

beck ^{ische}reihe

Georg Bollenbeck

Eine Geschichte der

Kultur Kritik

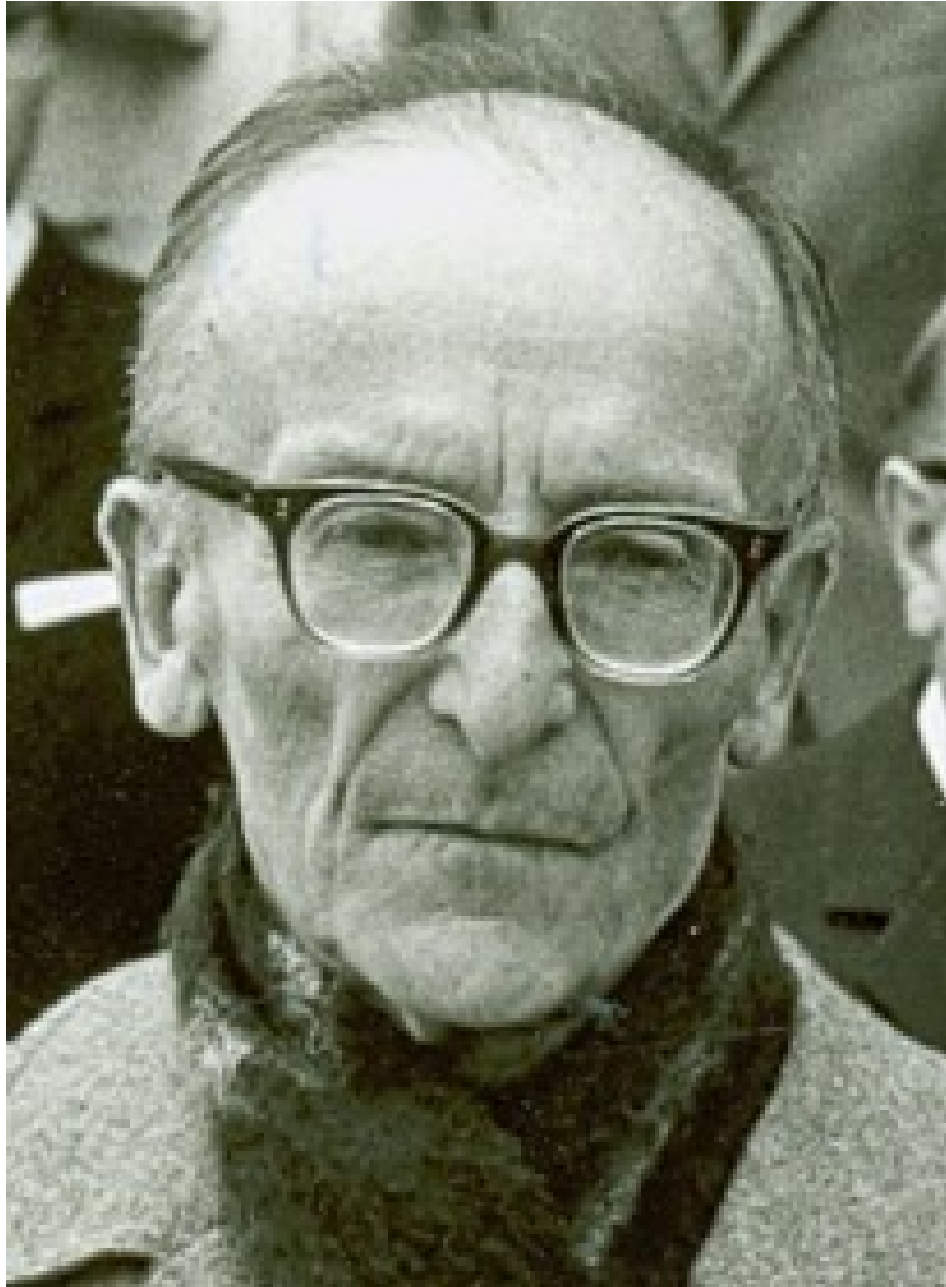
Von Rousseau
bis Günther Anders

Sebastian Baden
Christian Bauer
Daniel Hornuff | Hg.

Formen

der Kulturkritik

Wilhelm Fink

Hans Sedlmayr (1894-1984)

BRUEGELLOVA „MACCHIA“

1934

- Co má společného skupina motivů, které jsme identifikovali jako Bruegelovy oblíbené: sedláků, dětí, lidí vadných (mrzáků, slepců, epileptiků, bláznů), mas, opic, šílenců?¹ A přece něco společného existuje. To všechno jsou projevy života, u nichž čisté lidství hraničí s jinými, nižšími stavy, které ohrožují, otupují, deformují nebo jen napodobují jeho podstatu. Primitivové – mdlá nápodoba člověka; opice – karikatura člověka; masa – syrová, primitivnější než jednotlivec; vadní – jen poloviční lidé; děti – ještě ne zcela lidé; blázni – již ne lidé. Jsou to hraniční formy lidství, ve kterých je zpochybněna lidská podstata a které ji samy zpochybňují. Právě ony (což podotýkám jen mimochodem, abych ještě z jiné strany osvětlil vnitřní jednotu těchto oblastí) jsou předmětem a v poslední době hlavním zájmem moderní antropologie. Jako by bylo možné uchopit podstatu člověka právě skrze jeho hranice, od nichž už vchází do jiných světů (psychologie primitivů, dětí, duševně chorých, masy, opic, opojení.)

- Man is still depicted, but (...) "the most striking characteristic is that in German art today the depiction of Nordic man is only to be found as a very rare exception. (...) Within this type, however, there is again a strong tendency to depict not the nobler manifestations of the type, but unmistakably that which approaches primitive man, distorting itself to the grinning grimace of the animal-like cave dweller. In addition, we see everywhere a preference for and emphasis on the manifestations of degeneration, as we know them from the army of the degenerate, the sick and the physically deformed. (...) It is here a true hell of the subhuman.

Paul Schutze-Naumburg

